

FAKTY: POLOVICA SVETOVÝCH VÝDAVKOV NA ZBRANE PRIPADÁ NA 6 KRAJÍN NATO

- CZ24 News | 3. května 2022

Podľa Štokholmského medzinárodného inštitútu pre výskum mieru (SIPRI) narástli celosvetové obranné výdavky na 1 753 miliárd eur, čo je asi 2,2 percenta svetového HDP. Až 62 percent z nich minula päť krajín, žiadna z nich však nie je členom EÚ.

Štokholmský medzinárodný inštitút pre výskum mieru (SIPRI) zverejnil 27. apríla novú [štúdiu](#), podľa ktorej výdavky na obranu vo svete narástli najviac od roku 2010. V porovnaní s rokom 2018 priliali štáty v minulom roku do zbrojenia o približne 3,6 percenta viac finančných prostriedkov.

Celosvetové výdavky tak predstavujú približne 1 753 miliárd eur (1 917 miliárd dolárov).

„Ide o najvyššiu úroveň výdavkov od globálnej finančnej krízy v roku 2008 a pravdepodobne predstavuje ich vrchol,“ uviedol pri predstavovaní doktor Nan Tian z výskumného tímu Inštitútu.

Podľa štúdie až 62 percent z tejto sumy minulo päť krajín, konkrétne Spojené štáty americké, Čína, India, Rusko a Saudská Arábia. Po nich nasledovalo Francúzsko, Nemecko a Spojené kráľovstvo.

Výskumníci zdôrazňujú najmä fakt, že do prvej trojky sa v tomto roku dostali už dve ázijské krajiny, pričom práve Naí Dillí posilnilo nielen pre stupňovanie regionálnej rivality voči Pakistanu, či Číne, ale aj pre až 16 percentné zníženie výdavkov Saudskej Arábie.

Podľa SIPRI výdavky na obranu v roku 2019 dosiahli približne 2,2 percenta HDP, čo v prepočte na obyvateľov znamená, že každého človeka na svete stála bezpečnosť necelých 230 eur.

Výdavky krajín NATO rastú

Až šesť z 15 krajín s najväčším množstvom výdavkov je členmi Severoatlantickej aliancie. Okrem spomínanej štvorice na prvom, šiestom, siedmom a ôsmom mieste (USA, Francúzsko, Nemecko, Spojené kráľovstvo), je to dvanásť Taliansko a štrnásť Kanada. Spoločne **ich výdavky na obranu predstavujú 48 percent celosvetových výdavkov**, teda 857 miliárd eur (929 miliárd dolárov).

Celkové výdavky všetkých 29 členov NATO boli v minulom roku 1 035 miliárd dolárov.

V kontinentálnej Európe narástli výdavky na obranu o približne päť percent, na približne 328,5 miliárd eur, čo predstavuje – podobne ako v krajinách Oceánie, či Ázie – 1,7 percent HDP. SIPRI tu zahrňa aj výdavky Ruska.

Z európskych krajín rozpočet **navýšilo najzásadnejšie Nemecko**. Stále však v celkovej sume zaostáva za Francúzskom. SIPRI navyše vo svojom prehľade v prípade Nemecka používa nižšiu celkovú sumu výdavkov, a to takmer o 3,05 miliardy eur v porovnaní s tým, akú konečnú sumu krajina nahlásila Severoatlantickej aliancii.

Pre NATO totiž Berlín do obranných výdavkov nezahrňa len rozpočet rezortu obrany, ale pridáva aj nevojenské aktivity, vrátane rozvojovej a humanitárnej pomoci v kontexte budovania mieru či riešenia konfliktov, píše SIPRI.

Obrovský medziročný nárast výdavkov zaznamenali v EÚ najmä **pobaltské krajiny** (Litva o 232

percent, Lotyšsko o 176 percent), ale aj Bulharsko (o 165 percent), či Rumunsko (o 154 percent). Z krajín Vyšehrada opäť najviac peňazí minulo Poľsko, a to o 38 percent viac ako v roku 2018.

SIPRI tvrdí, že za väčšími sumami, ktoré európske štáty vynakladajú na obranu a bezpečnosť, nie je len tlak z Washingtonu, ale aj rastúce obavy z ruských aktivít na východe od hraníc členských krajín NATO. Rusko v minulom roku zvýšilo obranné výdavky medziročne o 4,5 percenta a v porovnaní s rokom 2010 až o 30 percent, teda na približne 60 miliárd eur, čo predstavuje 3,9 percenta HDP.

Členské krajiny NATO sa zaviazali, že svoje obranné rozpočty budú navyšovať tak, aby dosiahli aspoň dve percentá HDP. Slovenská republika plánuje tento záväzok naplniť napriek koronakríze podľa Programového vyhlásenia vlády Igora Matoviča do roku 2024.

Sledujte nás na Telegramu: t.me/cz24news

ZDROJ: euractiv.sk / SK Správy